

Nieuw boek van Rita Knijff-Pot Spaans meisje op Ameland

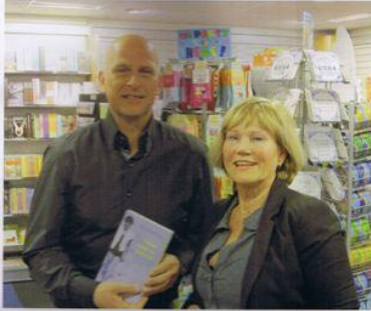
Wij, de Amelanders, zijn haar nog lang niet vergeten. Met heel velen namen we afscheid van haar toen ze plotseling overleed: het 'Spaans meisje op Ameland'. Eigenlijk was ze voor ons op dat moment niet zo Spaans, maar een Amelandse.

Goed, ze was een schoonheid, tot aan het eind van haar leven viel ze daardoor op misschien. Maar ook aan haar schoonheid waren we gewend, voor ons Amelanders was ze Annelies Metz getrouwd met Anton Oud. Op de omslag van het boek kunnen we het echter nog wel zien. Zoals mevrouw Knijff zegt: 'Ze was zo mooi, ze had wel een filmster kunnen zijn'. Ook haar moeder was immers tot op hoge leeftijd een mooie vrouw. Op 30 maart werd in de Primera in Buren het boek gepresenteerd, geschreven door Rita Knijff-Pot, waarin dit verhaal wordt verteld, het verhaal over 'Spaans meisje op Ameland'.

Joke Mosterman

Wat mooi dat het boek gepresenteerd werd in de Primera, waar de winkel was waar Annelies zo lang in werkte samen met haar man.

Rita Knijff vertelt: 'Dat was het idee van Anton, de man van Annelies. Hij zei tegen me: 'Dat zou ik graag willen, daar liggen de voetstappen van Annelies'. Voor de boekpresentatie was alleen de familie uitgenodigd. Het zorgde wel voor een hele mooie intieme boekpresentatie. Ik heb een toespraak gehouden en aan de kinderen van Annelies het boek overhandigd en hen uitgeleid gesproken. Zeker we kenden elkaar al, maar als je als kind het boek dan in je handen hebt, met de foto van een jeugdige Annelies op de voorzijde, doet dat ongetwijfeld iets met je. Ook Nico Oud (wethouder op Ameland en oudste zoon) heeft een toespraakje gehouden, spontaan! En zo had de Primera in Buren de primeur van dit boek en is het daarna bij Boekhandel Van den Brink in Nes en bij de Hoge Stoeep in Hollum in de boekhandel aangeboden. Ik heb contact met de boekhandels en het loopt meteen goed. Pas een halve week later, op 4 april, kwam het in de boekhandels aan de vaste wal te koop, Ameland had een halve week voorsprong, ik vond het wel een fijn idee. Nu kun

De schrijfster van 'Spaans meisje op Ameland' Rita Knijff-Pot met de oudste zoon Nico Oud.

derwerpen die me opvallen in bewaar en ik knipte het artikel uit en deed het in de map. Er was een heel mooie foto bijgevoegd van Spaanse jonge mannen en Amelandse jonge vrouwen op 't strand en dat verandert nooit. Zo'n beeld is van alle tijden, op welk moment je ook leeft: strand en mooie, stralende jonge mensen op een zomerdag. Dat was in 2004. Nadat ik de eerste gesprekken op Ameland had gevoerd en de uitzending had gezien wist ik: dit is een verhaal dat het verdient om

spelen in je leven. Dat gebeurde ook hier. Ik wilde een heel genuanceerd beeld schetsen van hoe het gegaan is, de geschiedenis op Ameland zelf, maar ook hoe de levens van de hoofdpersonen zich verder ontwikkelden, de vader van Annelies, die weer terug ging naar Spanje, en de moeder, een sterke vrouw, die een tijd in Duitsland woonde. Ik ben naar de steden gegaan waar ze geleefd hebben, wilde de sfeer van deze plaatsen proeven, heb daar de archieven bezocht. Ik heb deze familiegeschiedenis heel zorgvuldig willen reconstrueren.

Kunt u ook iets over de Spaanse vader vertellen?

De ouders van Annelies waren een heel mooie combinatie; dat mooie Amelandse meisje met deze heel stijlvolle knappe, donkere jongeman uit Spanje. Geen wonder dat hun dochter een schoonheid was. Toen de Spaanse Burgeroorlog uitbrak in 1936 was de vader van Annelies met afgestudeerd na een studie economie.

Hij werd lid van een rechte politieke stroming: de Falange. De Spaanse Burgeroorlog moet vreselijk zijn geweest, niet alleen in Madrid, maar overal in Spanje werd in de straten gevochten tussen de Republikeinen en rechtsondenkende personen, die de regering van de Republikeinen niet accepteerden.

Er ontstond een totale Burgeroorlog. De vader van Annelies, 22 jaar oud, woonde op dat moment nog bij zijn ouders, mensen van goede afkomst. Leden van de Falange werden echter op straat vermoord en daarom vluchtten jonge mannen, zoals de vader van Annelies, samen met zijn broer naar ambassades, waar ze veilig waren. Toevallig is hij in de Nederlandse ambassade terechtgekomen. Nederland wilde neutraal blijven

Rita Knijff-Pot: het wereldgebeuren kan een beslissende rol spelen in je leven.

Iedereen op Ameland kennis nemen van dit boek voordat het echt verspreid werd. Natuurlijk heeft de geschiedenis van dit meisje en haar ouders ook wat met de eilandbewoners gedaan'.

Hoe ontstond het idee om juist van deze persoonlijke familiegeschiedenis een boek te maken?

In de VPRO televisiegids las ik de aankondiging van het NPS/VPRO programma Andere Tijden, dat zou gaan over de Spaanse Burgeroorlog. Het intrigeerde me, ik heb een knipselmap waar ik on-

verteld te worden. Dat was in 2007, toen ik na een aantal schrijverscursussen koos voor het genre literaire non-fictie, waarbij een roman wordt geschreven uitgaande van een waar gebeurde geschiedenis. Toen dacht ik weer aan het krantenknipsel dat ik bewaarde en me bij was gebleven, dat op me leek te wachten, tot de tijd er rijp voor was.

Dit was een heel persoonlijk verhaal. Ik heb een heel grote interesse in geschiedenis; weet, het wereldgebeuren kan een beslissende rol

in deze Burgeroorlog, maar ving wel vluchtelingen op, die overal in Nederland werden gehuisvest. Op Ameland kwamen de meest vluchtgevaarlijke jonge mannen en zo kon het gebeuren dat deze Spaanse Edelman verliefd werd op dit mooie Amelandse meisje in de mooie zonnige zomer van 1938 en de strenge winter, die erop volgde. Het begin van een lotsbepaling.

Het is duidelijk: dit is een schitterend boek, dat we als Amelanders wel moeten lezen en dat is het voor iedereen die in geschiedenis geïnteresseerd is en het eiland Ameland, omdat het zoveel verhaalt over de nog maar pas achter ons liggende periode.

Dit vond ik nog op de website www.ritaKnijffPot.nl van de schrijfster: haar persoonlijke ontwikkeling en aanvullingen over haar werk als beeldend kunstenaar en schrijfster.

Rita Knijff-Pot woont en werkt in het Gooi. Ze is geboren in Utrecht en groeide op in Limburg. Na de studie HBO klinische chemie en microbiologie in Eindhoven ging ze werken aan de Universiteit van Utrecht, faculteit wis- en natuurkunde. Haar belangstelling voor Beeldende Kunst zorgde voor een wisseling in gevoel en verstand. Ze deed op zaterdag de Kunstacademie Rotterdam, grafiek; er volgde een expositie in Amsterdam en deelname aan een

grote expositie in Parijs. Portrettekenen leerde ze bij Maarten Krabbé, schilderen bij Ingrid Kramer, Mark van Praagh en Herman Tjepkema, en ze nam deel aan exposities in Hilversum en Arnhem. Tussendoor was ze contractstudent Kunstgeschiedenis aan de Universiteit van Amsterdam. Al schrijvende over kunst, besloot ze tot een cursus korte verhalen schrijven aan de Schrijversschool in Amsterdam. Haar verhaal ging over een kunstroof. De positieve beoordeling verleende haar toegang tot de officiële opleiding bij hetzelfde instituut om de literaire kant van het schrijven te ontwikkelen en er volgden twee leerzame jaren.

Daarna verdiepte ze zich op de Hogeschool Utrecht, journalistiek, in literaire non-fictie. Ze schreef columns voor een landelijke website. Dat resulteerde in twee bundels 'Stand by Your Man I' (juni 2007) en 'Stand by Your Man II, over de grenzen' (maart 2010). Ze stuurde twee cursiefjes in naar ik@rc.nl die meteen geplaatst werden en onder pseudoniem een gedicht naar precies160.nl. Haar alter ego is Mara Matlung. De achternaam leende ze van haar grootmoeder. 'Spaans meisje op Ameland' is haar roman-debuut, uitgegeven door Aspekt.